1937 ий
8
ийунь
№ 36 (320)
Акшэ 5 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-влак, ушныза!

Рвэзэ коммунист

ВЛКСМ Маробком дэн горком орган

XVI-шэ область партконфэрэнцэ шкэ пашажым пытарэн

29 майыштэ область партийнэ организацын XVI-шо чэрэтан конфэрэнцыжэ почылтын ылььэ. Конфэрэнцэ ВКП(б) обкомын пашажэ нэргэн обком сэкрэтарь Врублэвский йолташын отчот докладшэ дэн рэвиз комиссын отчот докладшым колышто.

Врублэвский йолташын докладшэ да рэвиз комиссын докладшэ почэш прэнийыштэ ойлаш чылажэ 121 йэҥ возалтын ылььэ. Прэний кум кэчэ лийын. Тидэ кум кэчэ коклаштэ 69 йэҥ ойлэн.

Прэний пытымэк кошартыш мутым Врублэвский йолташ, тудын почэш рэвиз комисс вуйлатышэ Стрэлков йолташ рэвиз комиссын отчотшо почэш пурышо йодышлан вашмутым пуын.

Конфэрэнцэ пӱтынь залын рӱжгэ совым вырымэ дэнэ Йудвэл полюсын экспэдицыжлан: Шмидт, Водопьйанов, Папанин, Крэнкэль да моло участник-влаклан саламан тэлэграммым колтэн.

Конфэрэнцэ XV-шэ партийнэ конфэрэнцэ дэч вара XVI-шэ конфэрэнцэ мартэк Обком у составын ыштымэ пашажым кэлшышылан да политик линийжым чынлан шотлэн.

XVI-шэ область партконфэрэнцэ шолын йӱклымаш дэнэ ВКП(б) марий обком плэнумын члэнжэ-влакым сайлыш. Обком плэнум члэнлан чылажэ 51 йэҥым, кандидатлан 16 йэҥым сайлымэ. Рэвиз комисс члэнлан 6 йэҥым сайлымэ.

2-шо ийунь кас засэданьыштэ ВКП(б) обкомын пашажэ нэргэн отчот доклад почэш XVI-шэ Марий область партийнэ конфэрэнцэ ик йӱк дэнэ пунчалым лукто.

Конфэрэнцэ Сталин йолташлан письмам колтэн. Письмам конфэрэнцэ рӱжгэ совым вырэн принимайэн. Тидын дэнэ XVI-шо область партконфэрэнцэ шкэ пашажым пытарыш.

ВКП(б) Область Комитэтын организационно плэнумжо лийын

2 ийуньышто ВКП(б) Обкомын организационно плэнумжо лийын. Плэнумышто ВКП(б) Обком бӱро члэнлан шолып йӱклэн, тыгай йолташ-влакым сайлымэ:

1. ВРУБЛЭВСКИЙ Ч. И.
2. КАРАЧАРОВ А. И.
3. ИЭМЭЛЬИАНОВ Н. Е.
4. КАШНИКОВ А. Ф.
5. МАРТИНСОН Г. Д.
6. АНДРЭЙЭВ П. И.
7. СИДОРКИНА Е. Е.
8. ФОКЭИЭВ И. С.
9. БЫСТРЬАКОВ В. Н.

ВКП(б) Маробком бӱро члэныш кандидатлан тыгай йолташ - шамычсайлалтынят:

1. ЭШКИНИН А. Ф.
2. КОБОЗОВ Н. И.
3. МИКИН Г. Г.

ВКП(б) Горкомын пэрвой плэнумжо область газэт рэдакторлан тыгай йолташ-шамычым пэҥгыдэмдэн:

„Марийская Правда" — КАШНИКОВ А. Ф.

„Марий Коммун" — СИДОРКИНА Е. Е.

Рэвиз комисс составе:

1. СИЗОВ А. И.
2. ИЭРМАКОВ В. Г.
3. РУСИНОВ В. А.
4. ГАЛКИН И. О.
5. СНОВСКИЙ Н. М.

ВКП(б) Обкомын сэкрэтарьжылан Врублэвский дэн Йэмэльйанов йолташ-влак сайлалтынят

ВКП(б) Область Комитэтын организационно плэнумжо, шолып йӱклэн, ВКП(б) Обкомын пэрвой сэкрэтарьжылан Ч. И. ВРУБЛЭВСКИЙ йолташым, кокымшо сэкрэтарьлан М. Е. ИЭМЭЛЬИАНОВ йолташым сайлэн.

Йошкар пусак-влак пашам ыштат

„Йошкар кэчэ" колхоз пэлэнсэ йошкар пусак, (Кужмарий йал совэт, Ронгэ район) пашам сай ышта. Кас дэнэ колхозник-влак йошкар пусакыш шашкэ, шахмат, биллиард дэнэ модаш погынат. Адак газэтым, книгам йӱкын лудмаш эртаралтэш.

З. Рэчкин.

ВЛКСМ ОБКОМЫН V-шэ ПЛЭНУМЖО ЭРТЫШ

5-6-шэ ийунь кэчылаштэ ВЛКСМ Обкомын V-шэ плэнумжо эртыш.

Плэнум ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэт III-шо плэнумын пунчалжэ - влак нэргэн Рӓбчиков йолташын докладшым колышто, адак район, ола да область комсомол конфэрэнцэ эртарымэ нэргэн да организационный йодыш-влакымончыш.

Доклад почэш прэньыштэ 20 йэҥ кутырыш. Кутырышо-влак докладым да ВЛКСМ Обкомым тудын посна пашайэҥыштым политик-воспитатэльнэ пашам канцэльарысэ бӱрократ сэмын вуйлатымыштым, кадр-влакым начар куштэн шогымыштым чот критиковатлышт. ВЛКСМ обкомын пашайэҥ - влакышт пэш шуко ыштэш, полшаш сӧрат, но шкэ мутыштым шуктэн огыт шого. Плэнумын пунчалжым илышыш пурташ, вэрласэ комсомолэц-влакын онычкылмо йонгылыш-влакым тӧрлаш огыт тыршэ. Тэвэ мартыштэ лийшэ IV-шэ плэнум ВЛКСМ обкомын политик воспитатэльнэ пашам начар вуйлатэн шогымыжым да тудын политик йонглыш-влакше нэргэн пэнтыдын ончыктымо ыльэ. Самокритикым чот шарэн, тидэ ончыктэн пумо йонглыш-влакым тӧрлаташ, политик бэспэчностьым пытараш да пропагандэ пашам конкрэтнэ вуйлатэн шогаш пижман ыльэ. Но обкомол тидым шуктэн огыл. Пропагандэ паша кызытат начар шындымэ,—манэш Йушков йолташ.

ВЛКСМ обком бӱроэш 142 ончымо йодыш гыч 22 йодышыжо гына пропагандэ паша нэргэн ончымо. Пропагандист-влакым бӱроэш улыжат коктыт да ик район политучобо отдэл вуйлатышэ - влакым колыштмо. Посна районлаштэ йатыр комсомолэц-влак политучобл дэнэ авалтымэ огытыл. Тэвэ Параньга районышто 63 комсомолэц, Йэласово районышто 25 комсомолэц политучобыш коштмаш укэ. Шуко политкружок-влак паша ыштымым йӧршын чарнэнит. Морко районышто 4 кружок пашам огэш ыштэ. Пропагандист - влак пэш чӱчкыдын вашталтыт.

—Обкомолын пашайэҥыштшкат нимогай политкружокышто пропагандистлан огыт шого. ВЛКСМ обком да тудын политучобо отдэл вуйлатышэ Роллэ йолташ районласэ пропагандист-влак дэн политучобо отдэл вуйлатышэ-влакым пэш начар вуйлатэн. Тэвэ Шэрнур район политучобо отдэл вуйлатышэ Вэдэрников йолташ 4 ий пашам ышта, тудым ик канат обкомыш ӱжын инструктироватлэн огытыл—маныт Звэрэв дэн Тимофэйэва йолташмыт.

Политик - воспитатэльнэ пашам начар шындымэ дэнак рэвольуционно шижмашат ӱлӧ лийын шогымым, да буржуазнэ националист, троцкист, моло тушман ваштарэш крэдалмэ пашам луштарымым ончыкта.

— Сотвур кыдалаш школышто тунныктышо троцкист Иванов дэн Алэксэйэв тӱрлӧ тушман пашам ыштылынат. Тидын нэргэн мэ рэспублик ОНОш, обкомолыш пэш шуко кана пиштарэн улна гынат, ОНО Ивановым вэс школыш, Алэксэйэвым Марпэдинститутыш тунэмаш вэлэ колтыш,—манэш Кондратьэв йолташ. Тыгак буржуазнэ националист, троцкист, моло тушман - влак моло вэрэат (Козьмодэмйанск дэн Кузнэцово пэдучилищэ) орудоватлэн кийэныт. Комсомол организацэ-влак нинэ тушман-влак дэнэ начар кучэдал шогэныт.

Обкомол вэрласэ комсомол организацэ влак дэчын кӱрлалтын, нуным опэративнэ, конкрэтнэ вуйлатымаш лийын огыл.

Адак ВЛКСМ уставым илышыш пуртэн, да шуктэн шогымаштэ обкомол примэрым ончыктэн огыл. Шэрнур райкомышто ик плэнумэт 11 йэҥым плэнум члэныш коортироватлымэ, да 11 йэҥым плэнум члэн гыч лукмо.

Тидын дэнэ обкомола кэлшэн. Районласэ йатыт организацылаштэ дэмократий цэнтрализмын бӱрократцэнтрализмыш сэвырэныт. Райкомол бӱро погынымашым чыла члэн погыдэ эртарымаш, плэнум пунчал пудыртымаш кумдан шарлэн, — манын плэнум члэн-влак ончыктышт.

* * *

Плэнум район, ола да область комсомол конфэрэнцэ-влак эртарымэ срокым ыштыш.

Вара организационно йодышым ончымо.

Плэнум ВЛКСМ обком сэкрэтарь Микин йолташым партийнэ пашаш каймыжлан кӧра, ВЛКСМ обком сэкрэтарь паша гыч утарыш. Сэкрэтарь пашам ик жаплан шукташ Рӓбчиков йолташым сайлыш.

ВЛКСМ обкомын политучобо отдэл вуйлатышэ Роллэ йолташым вэс пашашналмыдэн, ВЛКСМ обкомын политучобо отдэл вуйлатышэ гыч утарыш, ВЛКСМ обком политучобо отдэл вуйлатышылан Таныгин йолташым пэҥгыдэмдыш да обкомолын бӱро члэныжкыжэ пуртыш.

„Рвэзэ коммунист" газэтын отвэтствэннэ рэдакторжылан плэнум Лазарэв В. В. йолташым пэнтыдэмдыш, да обкомол бӱро члэныш пуртыш.

Плэнум И. П. Пэтровым буржуазнэ националист влак ваштарэш крэдалмэ олмэш, двурушничатлымыжлан да буржуазнэ националист кашакым аралымыжлан плэнум члэн гыч лукто.

МАРИИ АССР КОНСТИТУЦО ПРОЭКТ НЭРГЭН КАҤГАШАТ

Марий АССР Конституцо проэктыштэ йэшартыш дэн вашталтымашым ыштат

Марий йал озанлык коммунист школышто марий АССР Конституцо проэктым пэш куанэн ваш лийыч. Кажнэ группышто да тӱшкан погынымаштэ кумдан каҥгашэныт.

Каҥгашымэ годым студэнт-влак йатыр йэшартыш дэн вашталтымашым ыштэнэт.

Конституцо проэктын 14-шэ сататьашкыжэ Лопатин дэн Козьмодэмйанск олам, Йошкар-Ола сэмынак, посна административнэ йэдэницым ыштымэ нэргэн пурташ йодыт.

18 статьан „т" пуктым коктытлан шэлаш да тыгэ возаш:

„т) тӱҥалтыш да кыдалаш образованьым вуйлата;

ц) высшэ образованьэ пашам эскэра да тэргэн шога".

52-шо статьаш тыгай йэшартышым ыштат: „Вэрховный Совэт дэпутат-влак Вэрховный орган пунчалым шуктэн шогат". Адак 69 статьаш МАССР кугыжаныш бӱджэтым пэҥгыдэмдымэ дэч ончыч калыклан каҥгашэн налаш пэчэтлаш пуаш кӱлэш, маныт ойлышт.

Прохоров.

69

Совэтыш у сайлымэ систэм почэш сайлымашлан ВЛКСМ организацэ-влакым йамдылымаш да комсомолышто политик-воспитатэльнэ пашан ситыдымашыжэ-влак

ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэт плэнумэш КОСАРЭВ йолташын ыштымэ докладшэ)*

УМБАКЫЖЭ

Воронэж область Кантэмиров районышто 67 йодышым ончымо, тидэ шот гыч: пропагандэ йодыш-влакым —8, массэ-политик дэн культур пашам—10. Нинэ примэр-влакым шукэмдашат лийэш ыльэ. Ик манаш гын, нинэ начаррак райком-влак огытыл.

Пропагандэ пашам партийныла огыл ончымашым пытарыман

Вуйлатышэ комсомол пашайэнг-влак дэн эн ондак сэкрэтарь состав кызытат альэ пропагандэ пашам огыт ыштэ, тудым огыт вуйлатэ.

Эрвэл сибирь край организацыштэ комсомолын 300 платнэ пашайэнг шотлалтэш, нунын кокла гыч пропагандэ пашам 50-жэ вэлэ ышта. Моло организацэ-влак дэнэ тангастарымаштэ тидэ начар примэрак огыл. Вуйлатышэ актив коклаштэ кызытат альэ пропагандист-влак пэш шагал улыт.

Мэ комсомолышто ыштымэ платнэ пропагандист аппаратымат чыташ лийдымын начар кучылтына. Комсомолын обком дэн райкомлаштыжэ 2 000 утла платнэ пропагандист пашам ышта. Нинэ йолташ-влак шукышт пропагандэ пашам чэстнэ ыштэн шогынэшт, но комитэт сэкрэтарь-влак нунылан чӱчкыдын мэшайат. Тидын нэргэн ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэт палэн налын. Штатнэ пропагандист-влакым утларакшым общо пашаш кучылтмышт дэнэ мэшайат. ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэт пунчал почэш пропагандэ паша дэнэ инструктор-влакым ойрымо. Альэ нинэ йолташмытым мэ пэнгыдэмдэнат шуктэн она ул, нунын дэчын обком да крайком сэкрэтарь влак ӱмбач нуным общо паша дэнэ толаштарат, тыгылай инструктырыш савырат, манын вуйшимаш пурашат тӱнгальэ.

Паша районлаштат сайынак огэш кайэ. Райкомын пропагандистшэ-влак йаллаштэ шкэ жапыштым пэлыж дэч шагал эртарат. ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэт тидым тэргэн налаш воронэж, западнэ дэн моло организацылашкат лӱмын йолташ-влакым колтэн ыльэ. Палэ лий, пропагандист-влак, мутлан, тылзылан 14 кэчыжым йал дэн сэлалаштэ лийыт. Кодшо жапшым район комитэтыштэ эртарат, шукыжым пропагандэ дэнэ кылдалтдымэ пашам шуктат.

Штатный пропагандист йалышкэ политзаньатьэ эртараш кайа гын, райком сэкрэтарь тудлан тӱрлӧ общо заданьым тэма. Штатнэ пропагандист-влакым „попутно" калык туныктымо отдэлат, Осоавиахимат, физкультур паша комитэтат, тыгак моло организацэ-влакат кучылтыт.

Мэ нинэ 2.000 пропагандистын пашажымат чын организоватлэн она кэрт мо вара? Тидым ышташ йӧсак огыл! Тидым ышташ лийэш да кӱлэшак.

Нинэ пропагандист кадр-влак дэч посна райком дэн горкомлаштэ мэмнан 2.000 нарэ инструкторна уло. Тидым чын кучылташ гын, тожо кугу вий. Нуно тожо эн чотшым пропагандэ пашам ыштышаш улыт. Ончычын ыгунамат мэмнан сойузын ыл тӱжэм платнэ пропагандистшэ лийын огыл! Ыгунамат! Тугэ гынат, мэмнан пропагандэ паша ончыко эркын кайа. Мэ пропагандэ пашам мэмнан дэнэ Х-шо сйэзд дэч ончыч улмо дэч начар шындэн улына, манын она ойло. Мэ ончык кайэна, но чыташ лийдымын эркын. Молан? Тудлан гына, альэ мартэнат пропагандэ пашам комсомолэц-влакым политик шотышто воспитатлымашым сэрйозно ыштэн она шого. Мэ комсомолышто политик пашам она аклэ. Комсомолышто пропагандэ пашам тыгэ ончымаш партийнэ ончымаш огыл, манын ойлаш кӱлэш мо. Паша тушко шуын, пропагандэ пашалан ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын колтымо оксажым комсомолын йатыр организацыштыжэ чыла кучылтын огытыл. Тидэ шотышто Курский обкомым, Узбэкистан комсомолын Рӱдӧ Комитэтшым, Чэльабин обкомым, Йарослав обкомым, Лэнинград обкомым да молымат каласаш лийэш.

Пропагандэ пашам тидэ большэвикла огыл ончымаш вэрласэ комитэт-влакын пропагандэ кадр-влакым йамдылымэ нэргэн ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын пунчалжым шуктыдымыштым ончыкта. Бэлоруссийыштэ 300 олмэш 190 пропагандистым гына йамдылэныт. Бэлоруссийыштэ комсомол пропагандист-влак рэспублик школышто пэнгыдэмдымэ 400 йэнг олмэш, тидлан тунэмаш оксамат кучылтмо, 200 йэнгым вэлэ йамдылымэ. Колхоз дэн совхозласэ комсомол организацэ сэкрэтарь-влак курслаштэ 250 йэнг олмэш 3 йэнгым вэлэ йамдылымэ. Тидланат оксам колтымо ыльэ. Очыни, ЛКСМБ Рӱдӧ Комитэтын пэрвой сэкрэтарьжэ Августайтис йолташ пропагандист кадр йамдылымэ гай тыгай „тыгыдэ" пашам ыштэш йарсэн огыл! .

Горький областьыштэ 800 олмэш 368 оласэ пропагандистым йамдылымэ. Край пропагандист-влак школышто 400 олмэш 198 йэнг гына тунэмын пытарэныт. Западнэ, Ивановский, Курский, Сталинград да моло областьлаштат тыгайак положеньэ.

Адак ик примэр. Рӱдӧ Комитэт бӱро ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэт II-шо плэнумын пунчалжым шукташ ВКП(б историйын тӱнг момэнт-влакшым тунэмашлан кужу жапыштэ программым ыштэн. Тыштэ палэ лий, тыгай пашалан мэмнан шинчымашна, опытна йӧршын ситыдымаш лийын. Тидэ пашаштэ мланна ВКП(б) Рӱдӧ Комитэт кугу полышым пуэн. ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэт тидэ программылан эн сэрйозно значэньым пуэн ончэн да обком дэн крайком сэкрэтарь-влаклан партийын историйжым тунэммэ кружок влакым у программыш кусарымаш пашам вуйлатымашым шукташ шкаланыштак отвэтствэннэ лийын шогаш кӱштэн.

Йодаш разрэшитлыза: кӧ обком дэн крайком сэкрэтарь-влак гыч тидэ важнэ да сэрйозно пашам посна ыштэн шогэн? Посна йолташ-влак ик мыньар ыштэныт, тидыжат йатыр организацын пашашкыжэ ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэт могырым эрэак коклаш пурымыж дэнэ лийын.

Кажнэ активист—политик пашайэнг

Лэнин комсомолын политик воспитатэльнэ дэн пропагандэ пашажым сайын ышташ, лэнинизм тунэммашым шындаш чыла условийжэ уло: пропагандист вийат уло, оксат уло. А тугэ гынат, рэзультатшэ кугуак огыл.

Молан? Тидэ пэрвойак туд дэнэ умыландаралтэш—вуйлатышэ актив альэ мартэнат коммунист воспитаньэ дэн рвэзэ-влак коклаштэ политик паша ыштымашым шкэ пашан рӱдыжлан ыштэн огыл. Мэмнан вуйлатышэ йолташ-влак мо гына кӱлэш чыла ыштат, только пропагандэ дэн политик пашам гына огыт ыштэ. Тидэ пашам чӱчкыдын вэсылан утымэш ӱшанэн пуат, да ситартышыжэ йужгынам начар пропагандистлан ӱшанат. Область комитэт дэн нацрэспублик Рӱдӧ Комитэт-влакын пэрвой сэкрэтарьышт-влак шкэныштым чыла шинчышылан шотлат да шотлэн пытардымэ засэданьэ да мучашдымэ возгалмаш дэнэ заниматлымым кӱлэшлан шотлат. Комсомол вуйлатышэ-влак политик дэн воспитатэльнэ пашалан кӱлэшын цижын огытыл, общо вуйлатымаш манмэ пашам ыштышыштла тудым аклэн огыт шого, ожнысо позицыштышт кучалт шогаш толашат. Мэмнан йатыр вуйлатышэ пашайэнг-влак рвэзэ-влак коклаштэ партийын политик пашайэнг лиймыштым чарнат да политик шижмашыштым нӱшкэмдат. Мэмнан комсомол вуйлатышэ пашайэнг-влакын политик паша дэч кӱрылтмышт шинча ончылнак, тидын дэнэ нуно ангысыр практик-влакыш савырнат, нинын нэргэн ала кунамрак Сталин йолташ ойлэн ыльэ. Политик паша вуйлатымаш дэч ойрлымэк, комсомолэц-влакым политик шотышто воспитатлымэ паша дэч корангмэк, комсомол активист йарам ышташ, болтатлаш, засэдатлаш, воспитаньэ пашам второстэпэннэ пашайэнг-влак ӱмбак пышташ тӱнгалэш.

Ындэ мланна раш: пропагандэ пашамат, политик воспитатэльнэ пашамат аклыдымаш ваштарэш кучэдалмашым обком, крайком да нацрэспублик комсомолын Рӱдӧ Комитэтшэ-влак гыч, вэс сэмынжэ нинэ комитэт-влакын пэрвой сэкрэтарьышт гыч тӱнгалаш кӱлэш ыльэ. Мэ тидым ушэш налын она ул. Райком, горком сэкрэтарь-влакым критиковатлэн улына, нунын титакыштым лончылэн улына да тудо жапыштак обком, крайком, нацрэспублик комсомолын Рӱдӧ Комитэтшэ-влакын шкэныштынак йонгылыш ыштылмышт дэнэ паша чараклалтмым ужын она ул. Кызыт мланна тидэ палэ лийын. Тугэжэ мэ тыгай ситыдымашым вашкэрак тӧрлаташ тыршэна. Область, край, рэспублик комитэт-влакын пэрвой сэкрэтарьышт могырым политик-воспитатэльнэ дэн пропагандэ паша аклыдымыштым мэ пытарэн кэртына гын, тунам комсомолышто пропагандэ паша ыштымаш икмыньар сайэмэш. Тыштэ, йолташ-влак, Рӱдӧ Комитэтын ончыкылык задачэ-влак гыч иктыжэ.

Комсомолышто политик-воспитатэльнэ паша сайэмдымашым мэмнан шуко активист влакын политик шинчымашышт ӱлнӧ улмо чараклэн шога.

(Вэрла гыч йӱк-влак: Чын!).

Адак йужо йолташ-влак шкэ шагал шинчымашыштым тӱжвак луктыт, манын лӱдмышт дэат пропагандэ пашам огыт ыштэ.

(Йӱк-влак: Чын!)

Пэнгыдын да кэчэ йэда тунэмшаш, шкэ шинчымашым нӧлтышаш олмэш, тиндэч посна вообщэ комсомол паша вуйлатымаштэ лийаш ок лий, нуно политик воспитаньэ паша дэч корангаш тыршат. Тыгэ тыматлыракыс!..

Конэшно, мэмнан кокла гыч шукыштын шинчымашышт ок ситэ. Но тыжэчын кажнылан практик выводым ыштыман, а тидэ ситыдымашым шылтыман огыл. Тидым от шылтэ. Сэкрэт огыл, йужо вэрэ комсомолэц-влак шкэ активистыштым эртэн кодэн кушкаш тӱнгалыныт.

Йӱк влак: Чын, тыгай шуко!).

Активист-влак шкэ шагал шинчымышт нэргэн вожылын коштыт, шкэ тунэммашыштым организатлаш мэрым огыт ыштэ, эн простойжым огыт шукто, шкаланышт практик выводымат огыт ыштэ, садлан тидэ лийын шога.

Тыгэ, комсомолышто политик-воспитатэльнэ паша дэн пропагандэ шотышто мланна мом ышташ кӱлэш вара?

Пэрвой,—комсомолышто политик воспитатлымашым эн чотшым вуйлатышэ комитэт-влакын пэрвой сэкрэтарьышт могырым аклыдымашым шалаташ кӱлэш. Мэмнан активым ангысыр практик паша дэч политик-воспитатэльнэ паша вуйлатымашыш, эл дэн партийын политик илышыштын тӱнг йодышыштым умлымашыш савыраш кӱлэш.

Кокымшо,—шкэ комсомол активын политик шинчымашыжым эрэак нӧлташ. Тид дэч посна комсомолышто кумда политик-воспитатэльнэ дэн пропагандэ пашам ышташ ок лий. Тидэ жапыштак политик-воспитатэльнэ пашам ышташ сайрак комсомолэц-влак кокла гыч у вийым шупшаш кӱлэш.

Мэмнан, ик манаш, йонгылыш практикэ уло, политкружок вуйлаташ партий члэным альэ кандидат-влакым вэлэ шогалташ. Мыйын ончымаштэм тидэ пашам кажнэ тэргэн налмэ йолташ, партий пашалан прэданнэ, политик шотышто грамытнэ комсомолэц ыштэн кэртэш.

(Вэр гыч: Чын, тидэ программыштэ возымо).

Программыштэ возымо, но илышыштэ тидэ укэ.

Кумышо, — комсомолын чыла актившэ, обком, крайком да комсомолын нацрэспублик Рӱдӧ Комитэт-влакын сэкрэтарьышт гыч тӱнгалын, пропагандэ пашам вийгак тӱнгалтыш организацылаштэ, политкружоклаштэ, пропагандист влак сэминарлаштэ да тулэч моло вэрэат ыштэн шогышт.

Нылымшэ, — комсомолышто троцкист-влак ваштарэш кучэдалмэ мэтодым ваштaлташ. Ты шотышто Сталин йолташын ВКП(б) Рӱдӧ Комитэт плэнумэш ыштымэ докладшэ дэн кошэртыш мутыштыжо извэстнэ ончыктымыжо сэмын ыштыман. Троцкист-влакым эшэ 7—8 ий ожно лиймэ гай пашазэ классыштэ политик тэчэньэ сэмын ончыман огыл, а нуным тарлымэ

(Умбакыжэ 3-шо могырышто).

*) Тӱнгалтышыжым 4-шэ ийуньышто лэкшэ 35-шэ №-што луд.

Совэтыш у сайлымэ систэм почэш сайлымашлан ВЛКСМ организацэ-влакым йамдылымаш да комсомолышто политик-воспитатэльнэ пашан ситыдымашыжэ-влак

ВЛКСМ Рўдö Комитэт плэнумэш КОСАРЭВ йолташын ыштымэ докладшэ

УМБАКЫЖЭ

пуштэдышэ, шпион, дивэрсант да иностраннэ развэдчик-влак сэмын ончыман. Комсомолэц-влакланат, рвэзэ-влакланат кызытсэ троцкизмын сущностьшым кумдан умландарыман.

Визымшэ,—студэнт молодьожк коклаштэ политик пашам ышташ. Тидэ мондалтшэ участкэ. Эн ондак студэнт молодьожлан партий историй дэнэ, лэнинизм йодыш-влак дэнэ, общэствэнэ наук дэнэ тувыктымашым учэбнэ программышкак пуртыман. Рэволюционно тэорийым тунэммашым студэнт-влак коклаштэ йоҥгылыш ончымашым пытараш кулэш. Тидым студэнчэствылан политик шинчымашым налаш, шкэ политик грамотностьшым кугэмдаш мэшайшэ чара тэхницизмын настроэньыжэ ончыкта.

Кудымшо,—Сталин йолташын шындымэ кадр-влакым политик шотышто йамдылымэ дэн большэвизмым тунэммэ лозуҥгым лэнин комсомолын чыла пашаштыжэ эн тўҥлан шотлыман. Большэвизмым тунэммаштэ, лэнинизмын тўҥжым тунэммаштэ пэш кугу потрэбностьым рвэзэ-влакак шижын шогат. И тидэ чыла раш. Мэ шолып паша ыштымаштэ лийын она ул, баррикадылаштат т ы г а к граждан сар фронтлаштэ мэмнан кокла гыч шукышт лийын огытыл, шуко комсомолэц-влак шкэ ийготышт шот дэнэ партийын лэнинизмын тушманжэ ваштарэш кучэдалмэ школышто лийын кэртын огытыл.

Шымшымэ, — партийын примэржэ почэш, тўҥалтыш организацэ гыч тўҥалын нацрэспублик комсомолын Р ў д ö Комитэтшэ йоткэ кажнэ комитэт сэкрэтарь-влаклан кок олмэштышым йамдылыман. Тидэ жапыштак комсомол активым сэрйозно йамдылымэ пашам ышташ тўҥалман.

Пытартышлан, тўҥалтыш организацэ-влакын погынамашлаштыш да комсомол активын погынымашлаштэ тэкущэ политик йодыш-влакым, тыгакак тўньамбал дэн ССР Ушэмын эл кöргö положэньэ йодыш-влак лончылымашым уэш тўҥалаш кулэш. Нинэ йодыш-влакым лончылымаш политик-воспитатэльнэ пашалан кугу значэньан лийын шога.

Мэ комсомолэц - влакын погынымашыштыт, комсомол актив погынымашлаштэ обшэполитик йодыш-влакым лончылымашыш кўлэшыжым мондэн улна, садланак йужгынам активистлан тэкущо политик йодышлан вашмут пуашыжэ нэлэ лийэш.

III. ВЛКСМ Рўдö Комитэт аппаратын посна ситыдымашыжэ-влак

ВЛКСМ Рўдö Комитэт аппаратын пашаштыжэ ситыдымаш-влак вэрласэ организацэ-влакыштэ улшо гайак. Тидэ, эн ончычак, пропагандэ пашам начар вуйлатымаш. ВЛКСМ Рўдö Комитэтын отдэлжэ-влак, мутлан, пашазэ рвэзэ-влак отдэл дэн студэнт рвэзэ-влак отдэл пропагандэ дэн политик воспитанэ пашам огыт ыштэ гайак. Витнэ, нинэ отдэл-влакын пашайэҥышт пропагандэ паша дэнэ аппаратым ыштымэ манын, пашам огыт ыштэ. Тидэ йоҥгылыш шонымаш. Пропагандэ дэҥ политик воспитаньэ пашам ВЛКСМ Рўдö Комитэтын чыла аппаратшэ да тудын кажнэ отдэлжэ ышташ обязан улыт.

Кокымшо кугу ситыдымаш—тидэ крэсаньык рвэзэ-влак отдэлын начар пашажэ. Тудо колхоз рвэзэ-влак пашам пэш шагал ыштэн. Пытартыш жапыштэ мэ тидым тöрлаташ тўҥалын улына.

Мыйын шонымаштэ Рўдö Комитэт отдэл-влакын общо ситыдымашышт тыштэ: нуно область, край да рэспублик комитэт-влакын кэчэ йэда ыштэн шогымо практик пашашкышт кулэшан опэративнэ влиянийым пуэн огыт шого.

Но зато Рўдö Комитэт отдэл-влакым вуйлатышэ-шамыч тўрлö-тўрлö совэщаньым, йужыжо огэш кўл гынат, куанэн эртарат.

ВЛКСМ Рўдö Комитэтын отвэтствэннэ инструктор-влакшым йатыр шуко годым йоҥгылыш кучылтыт. Нунын кокла гыч йужыштын организацыштэ мом гынат „кöргöч лукташ" да вара нуным чыла чараш луктын ончыкташ тыршымышт уло. Кунам нуно тидым ыштэн кэртыт гын, вара нуно шкэныштын пашаштым шуктымылан шотлат. Но инструктор-влакын вэс группышт сэрйозно ситыдымаш дэч шагал огыл орланат. Нуно поро кумыл дэнэ организацылашкэ кудалыштыт, поручэньэ-влакым „тыжэч-тужэч" тэмэн шогат да комсомол-влак илышыштэ тудо альэ вэс паша дэнэ ныгогай уым огыт уж.

Рўдö Комитэт сэкрэтарь Васильйэва йолташ вуйлатымэ ўдрамаш сэктор пытартыш жапыштэ шкэнжым начар ончыктэн шога. Тидэ сэкторышто самырык ўдрамаш-влак дэнэ кыл кучымашым йомдарташ рэальнэ лўдмаш уло. Тидын дэнэ самырык ўдрамаш-влакын ыштышаш пэш кўлэшан пашашт Рўдö Комитэтын пашаштыжэ шкэныштын ончыктымыштым муаш огыт тўҥал.

Пионьэр-влак отдэл гын, то тудын пашажэ нэргэн пионьэр организацын начар улмыж гыч палаш лийэш. Мыйын шотышто тидэ отдэл пашам сэрйозно огыл ышта. Шуко тўрлö амал нэргэн просто амал дэч посна пэш шуко кутырат.

IV. Кажнэ комсомолэцым пэш шэкланэн ончыман

Палэ, комсомол организацэ шкэнжын шуктышаш пашаштыжэ рвэзэ йэҥ-влакым коммунизм шўлышэш, ВКП(б) дэн тудын сталинский Рўдö Комитэтшылан прэданность ш ў л ы ш э ш воспитатлышаш задачым шында. А тидэ комсомолышто, иктаж могай вэс организацэ дэч коч кугун, айдэмым шэкланэн, сайын, тыршэн ончаш кўшта, вэс сэмынжэ гын, индивидуальнэ подход лийман. Тид дэч посна коммунист воспитаньэ нэргэн мутат лийын ок кэрт. Сталин йолташ ВКП(б) Рўдö Комитэт фэвральсэ плэнумышто шкэнжын кошартыш мутыштыжо партийын посна члэнжылан иктаж могай титаклан пумо взысканьэ нэргэн йодышым шуктымо годым нуын шонымыштым формально, чондымын, бўрократла ончымашым чот критиковатлэн. Комсомолышто организацын посна члэнжэ-влакын шонымыштым тидэ чондымын да бўрократла формальнэ ончымашым утларак чыташ огэш лий.

Индивидуальнэ подход—тэвэ воспитатлымашын тўҥ условий. Но тидэ тўҥ условийым мэмнан шуко йолташ-влак мондэныт. Йужо вуйлатышэ-влак комсомолэц-шамычым вуй шот дэнэ шотлат. Кажнэ комсомолэцым посна конкрэтнэ ончышаш олмэш тўшкан, огульно ончат. Тидэ иктаж могай йоҥгылышым ыштышэ комсомолэц-влаклан тöрланаш йöршö мэрым ыштышаш олмэш, комсомол радам гыч луктыт да эшэ чўчкыдын заочно лукмаш лийын шога. Комсомол гыч лукмо дэнэ мэ чын локтылалтшэ, тöрлаташ лийдымэ йэҥым альэ тушманым вэлэ наказатлэн кэртына. Мэ молыжым воспитатлышаш, пэрэвоспитатлышаш улына, конэшнэ, титакан комсомолэц-влакым мэр ыштымаш дэчат корангман огыл. Но молан мэмнан йолташ-влак взысканьэ мэр пумаштэ комсомол гыч лукмаш мэрым вэлэ ышташ шонат? Тидэ йоҥгылыш.

Пассивностьлан кöра, сöйузно обязанностьым шуктыдымылан кöра, члэн взносым тўлыдымылан кöра, погынымаш дэн политкружоклашкэ коштыдымылан мыньар кўлэш луктэдат. Шуко йолташ-влакым „мэханичэский лэкмылан" шотлэн шот гыч ўштыт. Тыгай годым тыгэ ойлаг: ну мо вара, комсомол шуко миллионан организацэ, садлан тудо пудö альэ тўжэм комсомолэц дэч утла гынат нымат ок лий.

Иалласэ организацэ-влакым пэнгыдэмдаш

Но посна комсомолэц-влак нэргэн мом ойлаш! Рўдö Комитэт обком дэн крайком сэкрэтарь-влаклан огэш ончыкто шўлэ гын, нуно йатыр колхозласэ тўҥалтыш организацэ-влакын йоммышт дэнэ тыматлын гына кэлшат ыльэ. ВЛКСМ устав почэш кум-вич йэҥан колхоз организацэ-влак улыт. Тыгэ райком-влак „вуйлатымашым купшлэмдашлан" йатыр тыгай организацэ-влакым иктыш ушаш, вэс сэмын ойлаш гын, паланак уставым пудырташ тўҥалыныт. Тидэ тыгыдэ организацэ-влакым иктышлымаш лийэш. Нунын кокла гыч шукышт тыгэ кусаркалымэ дэнэ вообщэ шаланэныт.

Совэтыш шушаш сайлымаш пашалан кöра комсомолын колхозласэ тўҥалтыш организацыжэ-влак дэнэ, тыгакак комсомолын йаласэ райком-влакшэ дэнэ пашам ойыртэмышнак сайын ыштыман. Парторганизацэ укэ улмо йалаштэ комсомолын 97 тўжэм колхозласэ тўҥалтыш организацыжэ шотлалтэш. Вот Совэтыш шушаш сайлымаштэ комсомолын колхозысо организацэ-влакын могай значэньан улмышт нэргэн тэргыза.

Тўҥалтыш организацылаасэ сэкрэтарь-влакым, утларакшым парторганизацэ укэ улмо организацылаштэ пэш сайын инструктироватлаш кўлэш. Варажым нунылан совэтыш с а й л ы м а ш л а н йамдылалтмаштэ да сайлымаш годымжак нунын повэдэньыштлан партийнэ вуйлатымашым, кўлэш полышым пуэн шогаш кўлэш. Шукыжо йалысэ райкомын пашаж дэч завиcитлан тўҥалэш. Тудо кызытсэ шкэнжын тўсыж дэнэ рвэзэ-влак вуйлатымашым шуктэн огэш кэрт. Йалласэ райком сэкрэтарь-влаклан н и г э а т огэш полшо, нигэат тудым огэш инструктироватлэ. И тудо жапыштак тудын ўмбак лу дэнэ паша-влакым пыштат, комсомол мо дэнэ тўкнылэш рэшитэльнэ чылажлан вуйын шогымашым трэбытлат. Райкомын отдэл-влакшэ öрдыжэш кодыт, аппарат мут кучыдымашкэ савыралтэш.

Йалласэ райком - влак, правилэ сэмын, шуко вэс организацэ-шамыч вэрч пашам ыштат, нуным ваштaлтат, а öбком дэн крайком-влак тидлан чўчкыдын полшат. Осоавиахим пашам, физкультур организацэ, Красный крэст, МОПР да эсогыл искусство дэнэ уполномочэн пашам поснак комсомолын йалласэ сэкрэтарьжэ-влаклан пуат.

(Йўк-влак: Тыгай йазык уло!).

Нинэ организацыла гыч утларакшым комсомол райкомын адрэсшэ дэнэ „сэкрэтарьын личнэ вуйын шогашлан" возымо кагаз-влак колталтыт. Паша тэвэ могай йöрдымашкэ шуэш. Мутлан каласаш, тыгай тўрлö общэствэнэ организацэ дэн кугыжаныш орган-влакым комсомол дэнэ ваштaлтымаш кумдан шарлэн. Примэрлан, мэ шуэн огыл Осоавиахим организацым ваштaлтылна. Мэ пашам нунын коч ыштышаш олмэш, рвэзэ-влак воспитатлаш нуным полшыктышаш олмэш, пашам нунын вэрч ыштэна.

Тидэ причэн дэнак огыл мо комсомолын райкомжо сэкрэтарь-шамыч район рўдыштö йа культур-просвэтитэльнэ пашам сайэмдымаш дэнэ, йа шошо аглан кöра, йа кинофэстиваль дэнэ, йа спартакиадэ альэ олимпиадэ дэнэ пэш шуко „штаб-влакын" ваштaлташ лийдымэ прэдсэдатэльышт лийын шогат. Шотлэна, кажнэ „штаб" засэдатла да воза. Тўрлö организацэ-влакын вэрбовщикышт йалысэ райком сэкрэтарь-влакым мобилизатлэ дэнэ шкэнын нарад пумышт дэнэ аҥыртарат. И эн öрмашанжэ мо—чыла тидэ обком, крайком-влакын шўдымышт да кэлшымышт дэнэ эрталтэш. Ситартышыжэ обком дэн крайком-влак чий дэч посна йалысэ райком сэкрэтарь-влак дэчын тўрлö отчотым, свэдэньым да докладной запискэ-влакым тыгакак личнэ отвэтствэнность дэнэ трэбытлат. Мутлан, винницкий обком комсомол райкомын ик сэкрэтарьжэ дэч кинофэстивальыштэ чыла участвоватлышэ-влак пэрсональнэ спискым трэбытлымашкэ шонэн шуын, нуно чылажэ 12 тўжэм утла лийыныт.

(Мучаш 4 шэ могырышто).

Совэтыш у сайлымэ систэм почэш сайлымашлан ВЛКСМ организацэ-влакым йамдылымаш да комсомолышто политик-воспитатэльнэ пашан ситыдымашыжэ-влак

ВЛКСМ Рўдö Комитэт плэнумэш КОСАРЭВ йолташын ыштымэ докладшэ

(МУЧАШ)

Совэтыш у сайлымаш систэм почэш сайлаш йамдылалтмашлан кöра йаллаcэ райком-влакым уто „отвэтствэнность" дэч да шонэн лукмо обйазанность-влак дэч утараш кўлэш. Комсомолэц дэн рвэзэ-влакым политик шотышто воспитатлымаш пашалан условийым нунылан чыла сэмынат куштылэмдыман.

ВКП(б) Рўдö Комитэт плэнум пунчал шўлыштэш комсомолын пашажым молэмдышыла, мэ тидын дэнэ пырльак Совэтыш шушаш сайлымашлан кöра комсомолышто шогыдымо рвэзэ-влак коклаштэ кумда политик пашам эртарышаш улына. Шушаш сайлымашлан чыла совэт молодьожым йамдылашлан комсомолышто шогыдымо пашазэ рвэзэ-влак погынымаш дэн конфэрэнцым, самырык ўдрамаш-влак сйэздым да рвэзэ интэллигэнцэ-влак совэщаньым эртараш кўлэш.

Утларакшым альэ мартэнат мэмнан паша дэчын ордыжэш кодшо рвэзэ-влак воктэч эртэн гына кайман огыл. Тидэ—сурт оза ўдрамаш-влак, сурт коклаcэ работницэ-влак, сатулышо учрэждэньылаштэ, кустарнэ коопэративлаштэ да моло вэрэат пашам ыштышэ рвэзэ-влак улыт.

Адак антирэлигиозно паша нэргэн замэчаньым ыштынэм, тидэ пашам комсомол пэш чот лушкыдэмдэн. Шуко комсомол организацэ-влак чынжэ дэнак туд дэчын отказатлэныт, а тидэ жапыштак чыла тўрлö цэрковник-шамыч рвэзэвлак коклаштэ, утларакшым самырык ўдрамашвлак коклаштэ шкэ пашаштым вийангдат. Факт-влакым ойлаш кўлэш мо? Тыштэ кўлэшыжэ уло гын. Ик выводым ышташ кўлэш: комсомолышто, чыла молодьож коклаштэ, утларакшым колхоз, национальнэ да ўдрамаш молодьож коклаштэ антирэлигиозно пропагандым восстановитлаш кўлэш.

Партийын ончыктымыжым тайныштдэ шукташ

Совэтыш у систэм почэш сайлымаш дэн комсомолын молэмдымыжлан кöра комсомолышто партийнэ вуйлатымашым чыла могырымат вийангдаш кўлэш. ВКП(б) Рўдö Комитэт плэнум пунчал почэш комсомолын пашажым парторганизацын полышыж дэч посна мэ молэмдэн она кэрт. Налза примэрлан, комсомол орган-влак сайлымэ годым закрытэ (шолып) йўклымаш пашам. Партийнэ организацэ-влакын полшымышт дэч посна тидэ сложно пашам сайын эртарэн она кэрт. Тыгакак комсомолышто партийнэ вуйлатымаш укэ улмылан, утларакшым парторганизацэ укэ улмо вэрлаштэ, да вообщэ комсомол организацылаштэ партийнэ вуйлатымаш начар улмо годым рвэзэ-влак коклаштэ тушманвлак пашаштым вийангдаш тўнгалыт. Шкаланда шоналтыза, политик опытышт ситышын укэ улмо иктаж могай комсомол йачэйкым. Мутлан комсомолэц-влакын шот дэнэ умландарышаш олмэш администрироватлаш тöчымыштым шкаланда шоналтыза. А вэт тыгай шот лийын кэртэш. Ик-кок комсомолэцын тыгайак титакышт мланна сайлышэ-влакын шуко йўкыштлан шогаш тўнгалэш. Вэс примэрымат шонаш лийэш, комсомолэц-влак тушман элэмэнт кашаклан пашам ышташышт эрыкым пуэн, сайлымаш паша дэч вообщэ корангын кэртыт.

Тэвэ молан парторганизацэ могырым комсомолышто вуйлатымашым ышкэ жапыштыжэ вийангдаш кўлэш?

Лэнин комсомол, шкэ пашажым, утларакшым Совэтыш у сайлымаш систэм почэш шушаш сайлымаш жапыштэ партийнэ вуйлатымаш дэч посна вообщэ аштэн огэш кэрт. Вийгак каласаш кўлэш, мэ кўлэш партийнэ вуйлатымашым налын шогаш она тўнгал гын, Совэтыш у Конституцо почэш сайлымылан кöра рвэзэ-влак вуйлатымашкэ шогалын она кэрт.

Комсомолэц-влаклан тўрлö сэмын умландараш кўлэш: нуно партийын ончыктымыжым пэш сайын колыштшаш улыт, нунын ончыктымышт сэмын вуйлатыман, нунын ончыктымышт сэмын ыштыман. Тидэ условийыштэ гына, мэ рвэзэ-влакым шкэнан почэш нангайэн кэртына.

Вэрласэ комсомол актив погынымаш гыч

САМОКРИТИКДЫМЭ ДОКЛАД

„Красный Волгарь" завод пэлэнсэ комсомол организацэ погынымашэш ВЛКСМ Рўдö Комитэт III-шо плэнумын рэшэньыжэ-влакым лончылышт. Докладым комсомол комитэт сэкрэтарь Блинов йолташ самокритик дэч посна ыштыш. Шкэнжын йонглыш пашажэ нэргэн ик мутымат ыш ойло.

Блинов йолташын пашажым налаш гын, тудо комсомол коклаштэ политиквоспитатэльнэ пашам ыштымэ олмэш, озанлык, профсойуз да тулэч моло пашам вэлэ ыштэн. Садлан политик-воспитатэльнэ паша пэш начар шындымэ. Самокритик йöршын шарымэ огыл. Блинов йолташ шкат самокритикым шарымэ олмэш, пызырэн гына шога. Адак администрироватлымашыжат уло. Тэвэ шкэ ойжо дэн Никмацов йолташым комсомол комитэт члэн гыч корангдэн. Адак Арсэнова йолташым комсомол члэн-влак дэч посна шкэтын комсомол гыч луктын. Блинов йолташ комсомол пашам вуйлатымэ олмэш, йўн гына коштэш.

Комсомолэц-влак Блиновын ситыдымашыжым тўжвак луктычат, туд дэч шкэ ситыдымашыжым содор тöрлаташ трэбытлышт.

Сэргуш.

ВЛКСМ горком тидэ организацыш ик канат мийэн огыл

Кызыт Марисойуз пэлэнсэ тўнгалтыш комсомол организацэ комсомол погынымаштэ ВЛКСМ Рўдö Комитэт III-шо плэнумын пунчал-влакшым лончылыш.

Прэньыштэ ойлышо йолташ-влак горком комсомолын Марисойуз комсомол организацым начар вуйлатэн шогымыжым критиковатлышт. Горкомол гыч тидэ организацыш ик йэнгат толын ончэн огытыл. ВЛКСМ горком тидэ организацыштэ пашам кузэ ыштымым огэш палэ. А ты организацыштэ ситыдымаш пэш шуко.

Тэвэ комсомолышто шогыдымо рвэзэ-влак коклаштэ паша ыштымашым налына. Комсомолышто шогыдымо самырык рвэзэ чылажэ 30 йэнг уло. Нунын коклаштэ нимогай политик-воспитатэльнэ паша ок ышталт. Садлан комсомолыш ик йэнгымат пуртымо огыл.

Политик тунэмашат пэш начар кайа. Посна комсомолэц-влак Новожилов, Рыбаков тидэ мартэ ВКП(б) историй дэнэ ик тэмымат сдатлэн огытыл.

Горкомолын тидэ тўнгалтыш комсомол организацыш чўчкыдыракын коштеш да полышым пуэн шогыман.

Корабльов.

Мэлодин комсомолышто шогыдымо рвэзэ-влак нэргэн ик мутымат ыш ойло

Марий йал озанлык коммунист щкол пэлэнсэ комсомол организацэ ийуньышто комсомол погынымашэш ВЛКСМ Рўдö Комитэт III-шо плэнумын пунчал-влакшым лончылыш.

Прэньыштэ кутырышо йолташ-влак комсомол комитэтын группыласэ комсомол организацэ-влакым начар вуйлатэн шогымыж да ончыкыжым пашам кузэ ыштышаш нэргэн ойлышт.

Мутлан комсомол комитэтын комсомолышто шогыдымо рвэзэ-влакым вуйлатэн шогымыжым налына. Тидэ школышто тунэмшэ коклагыч комсомолышто шогыдымо 4 самырык йэнг да служышо дэн тэхничкэ кокла гыч 4 йэнг шотлалтэш. Нунын коклаштэ нимогай политик воспитатэльнэ паша ок ышталт. Тэвэ Майорова, Иаковльэва, Артэмов комсомолыш пурнэшт, но комсомол комитэт нунын нэргэн шоналтэнат огыл. Садланак 1936—37 ийыштэ улыжат комсомолыш ик йэнг гына пуртымо. Комитэт сэкрэтарь Мэлодин йолташ шкэ докладыштыжэ тидын нэргэн ик мутымат ыш ойло.

Политик дэн воспитатэльнэ пашамат начар шындымэ. Йужо комсомолэцвлак политик шотышто элэмэнтарнэ йодышланат вашмутым пуэн огыт кэрт (Катьашэва, Полушин).

Рэвольуционно шижмашым вийангдымэ нэргэн кажнэ погынымаштэ ойлалтэш, рэшэньат шуко кана лукталтын. Тугэ гынат, рэвольуционно шижмаш альэ вийанг шуын огыл. Посна комсомолэц-влак, мутлан Майоров, буржуазнэ национализм ваштарэш самокритикым кумдан шарэн, нуным вожгэак куклэн пытараш пижмэ олмэш, аралаш вэлэ пижын.

Шукэртэ огыл кок комсомолэц (Рäбинов, Пэтров) комсомол билэтым йомдарэныт. Антисовэтский мут-влакым ойлэн кошмашат лийэдэн (Васэнин, Гусэв).

Комсомол устав дэн дэмократий пудыртымашат лийэдэн. Комсомол комитэт члэныш комитэт засэданьэш Мэлодин дэн Захаровам кооптироватлымэ.

Тидэ чыла ситыдымашвлак комитэтыштэ жапым шинчылт эртарымаш гыч да самокритикым аклэн шогыдымаш гыч лэктын шогат.

П. Щэрбаков.

Параньга районысо комсомол актив погынымаш

3-шо ийуньышто Параньга район комсомол актив погынымаш эртыш. Тыштэ ВЛКСМ Рўдö Комитэт III-шо плэнумын пунчал-влакшым лончылышт.

Доклад почэш прэньыштэ 17 йэнг кутырыш. Нуно райкомолын да тудын сэкрэтарьжэ Бушков йолташын тўнгалтыш комсомол организацэ-влаклан начар полшэн шогымыштым критиковатлышт. „9 января" колхоз пэлэнсэ комсомол организацыштэ кок тылзэ лийэш комсомол погынымаш эртаралтын огыл. Политучобат пэш начар шындымэ. Комсорг Пэндэльцэв комсомол организацым вуйлатэн шогымо олмэш йўын, хулиганитлэн гына коштын. Тыгак „Партизан" колхоз пэлэнсэ комсомол организацыштэ политучобо йöршын огэш эртаралт. Райкомол тидым палэн гынат, улшо ситыдымашым тöрлалташ тыршэн огыл.

Райкомол пэлэнсэ пропсэминар формальнэ гына эртаралтэш.

Шуко пропагандист-влак политучобыш йамдылалтдэ толыт. Тэвэ райкомолын политучобо отдэл вуйлалтышыжэ Богаутдинов йолташ политзаньатым шкэжат йамдылалтдэ эртара.

Устав дэнэ дэмократий пудыртымашат лийэдэн. ВЛКСМ райком сэкрэтарь Бушков йолташ дэнэ пионьэр пöлкä вуйлатышэ Ганэйэв йолташ бўро члэныш кооптировайымэ улыт.

Обкомол вэрласэ комсомолэц-влакым райкомол дэн кэлшыдэ вэс пашашкэ шогалта. Тэвэ район колхоз школ дирэктор Иванов йолташым райкомол дэн кэлшыдэ вэс пашашкэ колтэн. А Ивановын пашаштыжэ пэш шуко ситыдымаш ыльэ.

Афанасьэва Н.

Тöрлатымаш

4 ийуньышто лэкшэ 35 номыран „Рвэзэ коммунист" газэтэш Косарэв йолташын докладшым пэчэтлымэ ыльэ. Тыштэ 1-шэ могыр 4-шэ колонкышто (кўшыч) 20 строк дэч вара „мэ тидым ыштэн шуктэна—кажнэ комсомолэц, комсомол организацэ рвэзэ-влак коклаштэ мэмнан партий линийын активнэ пропагандистшэ лийэш. Мэ тидым ыштэн шуктэна—рвэзэ-влакым ВКП(б)-ын лукмо лозунгшо-влак йыр организоватлышэ лийэш"...—манын лудман.

Тидэ номырыштак (4-шэ страницэ) 4-шэ колонкышто кўшычын 13 строк дэч „утларакшым ВЛКСМ Х-шэ сйэздшэ дэч исак ончыкрак..." манын лудман.

Отв. рэдактор В. В. ЛАЗАРЭВ.

Упол. Марлита А-46. Тираж 2645 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М К".